Datum raad	2 maart 2023	Zaaknummer	2279408
Datum college	24 januari 2023		
		Portefeuille	Werk, jeugd, kunst en cultuur en energie M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Mogelijkheid tot zienswijze op het ontwerp van de centrumregeling Jeugd Noordoost Brabant 2024		

Samenvatting
De centrumregeling is randvoorwaardelijk voor de regionale inkooporganisatie Jeugdhulp (RIOZ), de gezamenlijke contractering van jeugdhulpaanbieders en om uitvoering te geven aan de regionale beleidsagenda en daarbij behorende uitvoeringstaken.

De centrumregeling is in het voorjaar 2022 geëvalueerd. Over de uitkomsten van de evaluatie zijn het college en de gemeenteraad vóór de zomer geïnformeerd. Belangrijkste bevinding is dat de regionale samenwerking positief ervaren wordt. Enkele aanpassingen zijn wenselijk als gevolg van de gemeentelijke herindelingen en opgedane ervaring.

In 2023 starten de voorbereidingen voor de contractering van 2024 –2027 om deze reden is naar aanleiding van de evaluatie de huidige centrumregeling jeugd alvast stilzwijgend verlengd met ingang van 1 januari 2024 voor een periode van vier jaar (2024-2027).
Gelijk met dit besluit heeft het college gevraagd tot voorstellen voor aanpassing van de huidige centrumregeling te komen. De aanpassingen zijn op de thema's: governance, stemverhoudingen, verdeelsleutel, inkoopsystematiek en algemene tekstuele verbeteringen. Doel en aard van de centrumregeling zijn gelijk gebleven.

De gemeenteraad heeft door een wijziging in de Wet Gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid een zienswijze te geven ten aanzien van de centrumregeling. In november 2022 is een regionale raadinformatiebijeenkomst georganiseerd om de raden tegelijkertijd te informeren over deze procedure.

In dit voorstel wordt de gemeenteraad door het college uitgenodigd tot het geven van een zienswijze. Na het verwerken van eventuele zienswijzen zal de vervolgstap zijn de gemeenteraad te vragen toestemming te verlenen aan het college de nieuwe centrumregeling vast te stellen.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad
Programma 6 Sociaal Domein

Behandeling in commissie
15 februari 2023

Ontwerpbesluit gemeenteraad

1. Kennis te nemen van de concepttekst Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024.
2. Positief te staan ten opzichte van de voorgenomen wijzigingen van de centrumregeling en in te stemmen met het indienen van de concept-zienswijze.

Waarom naar de raad
De centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant (hierna: centrumregeling) is een vorm van een gemeenschappelijke regeling die onder de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) valt. Gemeente 's-Hertogenbosch is in de centrumregeling aangewezen als centrumgemeente en voert de in de centrumregeling opgenomen taken uit voor de andere deelnemers, de regiogemeenten. Doordat de oude centrumregeling wordt ingetrokken en vervangen door een nieuwe centrumregeling is het van belang dat de gemeenteraad dit besluit neemt.
Daarnaast is per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wgr van kracht geworden. Hierdoor heeft de gemeenteraad de mogelijkheid een zienswijze te geven op het ontwerp van een gemeenschappelijke regeling, zoals de centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant. Dit is een verplichte zienswijzeprocedure en kan niet worden overgeslagen.

Aanleiding
De centrumregeling is randvoorwaardelijk voor de regionale inkooporganisatie Jeugdhulp (RIOZ), de gezamenlijke contractering van jeugdhulpaanbieders en om uitvoering te geven aan de regionale beleidsagenda en daarbij behorende uitvoeringstaken.

De centrumregeling is in het voorjaar 2022 geëvalueerd. Over de uitkomsten van de evaluatie zijn het college en de gemeenteraad vóór de zomer geïnformeerd. Belangrijkste bevinding is dat de regionale samenwerking positief ervaren wordt. Enkele aanpassingen zijn wenselijk als gevolg van de gemeentelijke herindelingen en opgedane ervaring.

In 2023 starten de voorbereidingen voor de contractering van 2024 –2027 om deze reden is naar aanleiding van de evaluatie de huidige centrumregeling jeugd alvast stilzwijgend verlengd met ingang van 1 januari 2024 voor een periode van vier jaar (2024-2027).
Gelijk met dit besluit heeft het college gevraagd tot voorstellen voor aanpassing van de huidige centrumregeling te komen. De aanpassingen zijn op de thema's: governance, stemverhoudingen, verdeelsleutel, inkoopsystematiek en algemene tekstuele verbeteringen. Doel en aard van de centrumregeling zijn gelijk gebleven.

De gemeenteraad heeft door een wijziging in de Wet Gemeenschappelijke regelingen de mogelijkheid een zienswijze te geven ten aanzien van de centrumregeling. In november 2022 is een regionale raadinformatiebijeenkomst georganiseerd om de raden tegelijkertijd te informeren over deze procedure.

Argumenten
1. *De nieuwe centrumregeling is noodzakelijk voor de regionale samenwerking*
   Om de centrumgemeente in staat te stellen voor de regio zorg in te kopen is het van belang dat de centrumgemeente hiervoor het juiste mandaat krijgt. Daarnaast is het van belang gezamenlijk beleid op te stellen om meer slagkracht te organiseren om de uitdagingen op dit dossier aan te gaan. Bovendien wordt vanuit het rijk gestuurd op sterke slagvaardige regio's. Een goede centrumregeling helpt hierbij.

2. *Doel en aard van de regeling zijn gelijk gebleven*
3. *Het oorspronkelijke doel uit 2015 staat nog steeds.*
   De wijzigingen komen voornamelijk voort uit de gemeentelijke herindelingen en ervaring in de samenwerking
4. *De nieuwe centrumregeling vervangt de oude centrumregeling,*
5. *Aanpassing van de centrumregeling is met het nieuwe publicatieproces niet mogelijk.*
   Eerder is gesproken over een aanpassing van de huidige centrumregeling. In de basis is dat ook wat we hebben gedaan. De bestaande centrumregeling teksten zijn aangepast. Echter, door de samenhang tussen artikelen, maar ook de opgenomen jaartallen zijn door de gehele regeling aanpassingen doorgevoerd. De procedure van publiceren vraagt dan om het intrekken en vervangen van de oude regeling voor de nieuwe.
6. *Het doorvoeren van de voorgestelde aanpassingen zorgt voor een aangescherpte centrumregeling.*
7. *Uitkomst van de evaluatie centrumregeling is dat er op veel fronten tevredenheid is.*
   Er zijn echter ook mogelijkheden tot verbetering van de samenwerking. Het gaat dan vooral om betere focus en effectieve inzet van de middelen. Op sommige punten is daar aanpassing van de centrumregeling voor nodig en op andere punten moeten nadere werkafspraken worden gemaakt.

De punten die om aanpassingen vragen in de centrumregeling zijn de afgelopen periode uitgewerkt door beleidsmedewerkers, controllers, juristen en medewerkers van de Regionale Inkoop Organisatie. In de bijlage vindt u een wijzigingen overzicht. Hieronder per thema een indicatie van het type wijziging.

Governance: Als gevolg van de herindelingen zijn de subregio's vervallen en is de samenstelling van de verschillende gremia bijgesteld. Ook hebben de controllers een duidelijkere plek gekregen in het geheel.

Stemverhouding: aanpassing naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling. De stemverhouding wordt gezien als een laatste optie. Uitgangspunt is consensus.

Verdeelsleutel en solidariteit: de aanpassing komt voort uit het feit dat de ‘oude’ verdeelsleutel gebaseerd is op de demografie en zorgverbruik van enkele jaren terug. Met de nieuwe werkwijze wordt ieder jaar gewerkt met de berekeningen van de meicirculaire van het jaar ervoor. Dit doet meer recht aan de lokale situatie en het daarvoor ontvangen budget vanuit het Rijk. De verdeelsleutel is alleen van toepassing voor die onderdelen waar de gemeenten de kosten delen. De kosten voor de zorg zijn sinds de invoering van PxQ voor iedere gemeente afzonderlijk. Dit met uitzondering van enkele zorgvormen.

Aangepaste inkoop: De nieuwe manier van inkopen heeft geleid tot een iets andere taakverdeling tussen gemeenten en RIOZ. De centrumregeling is hierop aangepast.

Algemene verbeteringen: het gaat hier om wijzigingen in de opmaak, aanpassen van jaartallen en het actualiseren van de inleidende tekst. Niet alle mogelijke situaties hoeven vastgelegd te worden in de centrumregeling.

Het Regionaal Bestuurlijk Overleg heeft in het RBO van september ingestemd met de uitwerkingen per thema en heeft opdracht gegeven om de adviezen om te zetten naar teksten ten behoeve van de aangepaste centrumregeling.
De besluitvorming omtrent de aanpassing van de centrumregeling jeugd vindt op gecoördineerde wijze en op hetzelfde moment plaats in de regio Noordoost Brabant

Kanttekeningen
1. Regionale samenwerking kent een andere dynamiek, dan wanneer een gemeente alleen besluiten kan nemen.
Hier geldt het adagium: “alleen ben je sneller, samen kom je verder”. Als regio is het gemakkelijker te sturen op het zorglandschap, tarieven, werkwijzen en het opvangen van crises in aanbod. Voor de continuïteit van de jeugdhulp voor de jeugdigen in onze regio is samenwerking gewenst en hier wordt vanuit het Rijk ook op aangestuurd. Vandaar dat we onderscheid maken in

de regionale zorgvormen die we gezamenlijk financieren en lokale zorgvormen die onder de PxQ-bekostigingssystematiek vallen. Als gevolg van de nieuwe bekostigingssystematiek (PxQ) hebben gemeenten meer keuzevrijheid ten aanzien van bij welke van de gecontracteerde zorgaanbieders men jeugdhulp afneemt.

2. Samenwerking betekent ook ons conformeren aan regionaal genomen besluiten

Het kan zijn dat binnen de regio andere wensen zijn dan onze lokale zienswijze. De ervaring leert dat ruimte voor lokaal maatwerk tot op zekere hoogte mogelijk is, maar soms moet eenzelfde werkwijze of lijn aangehouden worden richting zorgaanbieders. Het lokale belang is dan ondergeschikt aan het regionale belang. Als voorbeeld kan men denken aan het uniformeren van monitoringsinformatie om daarmee de administratieve lasten te verminderen. Zorgvuldige besluitvormingsprocedures zijn dan van belang.

3. Lokaal beleid versus regionaal beleid

Uitgangspunt is regionale samenwerking daar waar het moet, lokaal daar waar het kan. Op basis hiervan zijn we lokaal verantwoordelijk voor de basisvoorzieningen op het gebied van jeugd zoals verenigingen, sport- en spelmogelijkheden voor jeugdigen, preventieve activiteiten, lichte hulpverlening zonder beschikking en de toegang tot jeugdhulp. Regionaal zijn er afspraken over de inkoop en specialistische voorzieningen die we gezamenlijk financieren zoals Veilig thuis, Gecertificeerde Instelling en Crisishulp.

Communicatie

De zienswijzen van alle gemeenteraden worden geïnventariseerd. Na het verwerken van eventuele zienswijzen zal de vervolgstap zijn de gemeenteraad te vragen toestemming te verlenen aan het college de nieuwe centrumregeling vast te stellen.

Participatie

Het collegevoorstel en raadsvoorstel is in samenspraak met de gemeenten uit de regio opgesteld. In november 2022 is er een regionale raadsbijeenkomst geweest om de gemeenteraad te informeren over het zienswijze proces. Met de adviesraad sociaal domein is contact geweest. Omdat de aard en het doel van de regeling gelijk blijven hebben ze besloten geen advies uit te brengen.

Duurzaamheid

Regionaal samenwerken draagt bij aan een duurzame relatie met regiogemeenten en met jeugdhulpaanbieders.

Financiële toelichting

In de centrumregeling worden ook afspraken ten aanzien van de financiële verdeelsleutel, regionaal budget en P en C-cyclus vastgelegd. Risico is dat aanpassingen in regionale financiële afspraken zoals bijvoorbeeld de regionale verdeelsleutel en de meerjarenbegroting regionale zorgvormen een lokale financiële vertaling kennen die van invloed is op de lokale P&C-cyclus en het gemeentelijke aandeel in de regionale budgetten.

Planning

De aangepaste centrumregeling wordt gelijktijdig voorgelegd aan alle colleges in de regio.
Na akkoord van de colleges wordt de gemeenteraad om een zienswijze gevraagd.
Voor de zienswijze geldt een termijn van 8 weken nadat het ontwerp is voorgelegd aan de gemeenteraad. Indien gemeenteraden geen zienswijze wensen te geven wordt gevraagd dit actief kenbaar te maken om zo de termijn te verkorten.

Wanneer zienswijzen, al dan niet via een motie, zijn ingediend wordt beoordeeld of dit moet leiden tot aanpassing van de centrumregeling.

Vervolgens wordt de al dan niet gewijzigde centrumregeling ter instemming voorgelegd aan alle colleges en alle gemeenteraden.
De zienswijze procedure is een nieuwe bevoegdheid van de gemeenteraad op basis van de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke regelingen. In november 2022 heeft er een technische briefing plaatsgevonden voor raadsleden in de regio ter voorbereiding van de zienswijze procedure.

Rechtsbescherming
Niet van toepassing.

Monitoring en evaluatie
Monitoring en evaluatie is als onderwerp opgenomen in de centrumregeling.

Bijlagen

1. Concept centrumregeling Jeugd Noordoost Brabant 2024
2. Wijzigingenoverzicht
3. Concept zienswijze

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 24 januari 2023

Gelet op Artikel 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en Artikel 160 van de Gemeentewet;

Besluit gemeenteraad:

1. Kennis te nemen van de concepttekst Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2024.
2. Positief te staan ten opzichte van de voorgenomen wijzigingen van de centrumregeling en in te stemmen met het indienen van de concept-zienswijze.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 2 maart 2023

De raad voornoemd,

De griffier,	De voorzitter,
A.F.J. Franken MSc	ir. C.H.C. van Rooij